

VOORSTELLINGSBROCHURE VOOR DE AANMELDER

MODULE CONTEXTBEGELEIDING

Situering

Camino biedt de module contextbegeleiding aan voor gezinnen binnen Waas en Dender (Lokeren, Zele, Hamme, Waasmunster, Dendermonde, Wetteren, Wichelen, Laarne, Berlare).

Camino maakt deel uit van Vzw Lia. Vzw Lia is erkend door het Vlaams Ministerie van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin: Agentschap Opgroeien.

Vzw Lia is gehuisvest in Smoorstraat 8 te Waasmunster. Daar kan u de algemeen directeur, Stijn Deriemaeker bereiken tijdens de kantooruren op het nummer 052/46.95.34.

Vzw Lia biedt volgende hulpverlening aan:

OVBJ Beaufort:

- Camino: module contextbegeleiding
- Al Paso: module contextbegeleiding in functie van autonoom wonen
- Epsilon: module dagbegeleiding in groep met contextbegeleiding
- Indigo: module verblijf met contextbegeleiding
- Team Sherpa: coaching voor contextbegeleiding en contextbegeleiding via de methodiek van positieve heroriëntering
- KWE Lokeren en Beveren: module begeleiding in een kleinschalige wooneenheid

De Morgenster:

- OOC De Morgenster: diagnostiek (ambulant en residentieel), crisisopvang en begeleiding
- De Knoop: project voor time-out, dagbesteding en ondersteunende begeleiding

Voor meer informatie over het aanbod verwijzen wij u graag door naar onze website: www.vzwlia.be

Missie en visie

LIA vzw is een organisatie voor jeugdhulp die het verschil wil maken in het leven van kinderen, jongeren, jongvolwassenen en gezinnen wanneer zij terecht gekomen zijn in verontrustende, vastgelopen of kansarme situaties.

Samen met onze cliënten gaan we op zoek naar oplossingen. We geven hen ruimte en ondersteunen hen om zelf beslissingen te nemen en stappen te zetten. We geloven sterk in de eigen krachten van onze cliënten en hun netwerk. Hierbij hebben we steeds aandacht voor de veiligheid en ontwikkelingskansen van kinderen en jongeren.

Door advies en begeleiding willen we bereiken dat onze cliënten geloven in hun eigen kunnen, hun taken en problemen op een bekwaame manier aanpakken en hun leven verder uitbouwen.

Onze gezinnen behoren vaak tot de meest kwetsbare groepen in onze samenleving. Wij willen in onze hulpverlening gezinnen aanspreken op hun mogelijkheden. Onze hulpverlening is dus een **competentiegerichte hulpverlening** en richt zich op alle relevante contexten: gezin, jongere, school, familie, buurt,...

Vanuit een ontwikkelingspsychologisch perspectief gezien, spreken we van competentie als de **VAARDIGHEDEN** van een persoon toereikend zijn om de **TAKEN** te vervullen die kenmerkend zijn voor de levensfase waarin de persoon zich bevindt.

Dit model geeft bijgevolg vijf mogelijke invalshoeken om jongeren en gezinnen vooruit te helpen:

- het aanleren/versterken van vaardigheden
- het verlichten of verrijken van de taken
- het versterken of uitbreiden van de steunfactoren (-figuren)
- het wegwerken of verlichten van de stressoren
- het verminderen van de invloed van pathologie

Binnen het gezin trachten we een ontwikkelingsbevorderend leefklimaat te creëren gebaseerd op de **vijf opvoedingsvaardigheden van Patterson**, die essentieel zijn in het aanleren van gewenst gedrag en het corrigeren van storend gedrag: positieve betrokkenheid, positief bekrachtigen, gezinsprobleemoplossing, disciplineren op een rustige maar consequente wijze en toezicht houden.

We trachten dit te bereiken door **wekelijkse huisbezoeken** te organiseren. Indien nodig en haalbaar kunnen deze bij de start van de begeleidingen geïntensifieerd worden. De interventie splitsen we op in gezins- en netwerkgerichte begeleiding (contextbegeleiding) en begeleiding gericht op het kind of de jongere (individuele begeleiding). De gezinsleden trachten we actief te betrekken bij hun begeleiding via oudergesprekken, individuele gesprekken met de jongere/het kind, gezinsgesprekken en via gesprekken met andere diensten of het informeel netwerk.

We zijn positief betrokken op onze kinderen/jongeren/gezinnen en er is ook sprake van af en toe een gezamenlijk spel of uitstap. Daarnaast hebben we ook een aanbod naar oudertraining, individueel of in groep. We spreken de jongeren/kinderen ook zo individueel mogelijk aan, stimuleren hen lid te worden van een vrijetijdclub waar ze ook andere jongeren/kinderen kunnen leren kennen.

Via onderstaande technieken hopen we onze ouders/kinderen/jongeren/gezinnen respectvol te benaderen, het zelfvertrouwen te versterken en hen te motiveren tot verandering:

- **Geloof in het eigen kunnen:** We kijken naar wat lukt, naar de vaardigheden die gezinsleden reeds bezitten of deels bezitten. We bekrachtigen heel vaak het positieve gedrag.
- **Gedeelde visie** (op het probleem, op welke doelen best bereikt worden en op de manier waarop we deze doelen zullen proberen te bereiken) door de hulpverlener en de cliënt
- **zorg op maat, met participatie en inspraak van de cliënt.** Het tempo van de cliënt wordt hierbij in rekening gebracht. Overgangen naar een andere hulpvorm worden met zorg behandeld. Hulp wordt zo kortdurend mogelijk aangeboden, en is zo langdurend als nodig is.
- **Empathisch reageren en onvoorwaardelijke acceptatie** van de cliënt in zijn persoon (gedachten, gevoelens, keuzes, visie, geloofsovertuiging, etc.)
- We proberen een **probleem te herbenoemen** als een nog te leren of te versterken vaardigheid. Agressie benoemen we bijvoorbeeld als nog aan te leren zelfcontrole.
- Door te vragen naar situaties waarin het probleemgedrag niet of minder optreedt (differentiëren) proberen we **zicht te krijgen op constructief hanteringsgedrag**. Door stil te staan bij gelukke situaties vergroten we het geloof in verandering.
- Wanneer we cliënten hun eigen aandeel binnen een probleem willen tonen, maken we gebruik van de **vier stappen van erkennen van inzet**. Eerst staan we voldoende lang stil bij het onrecht dat hen wordt/werd aangedaan. Pas nadat we erkennen dat zij anderen iets positiefs brengen, gaan we stilstaan bij het feit dat anderen iets positiefs voor hen kunnen betekenen. Enkel na het doorlopen van de vorige drie stappen gaan we in op het onrecht dat zij anderen aandoen. We respecteren het tempo van de ouders/jongeren, wat maakt dat we indien nodig terugkeren naar een vorige stap.
- Om onze **betrokkenheid** te tonen, kunnen we de gezinnen ook buiten de wekelijkse afspraken contacteren. Na moeilijke gesprekken of misgelopen afspraken proberen we gezinnen via verschillende wegen (telefoneren, sms, brief, ...) opnieuw te bereiken. Ook bij belangrijke gebeurtenissen zullen we cliënten zowel aanmoedigen als nadien informeren over het verloop.

Doelgroep

Camino biedt hulp aan **maatschappelijk kwetsbare gezinnen met kinderen en jongeren tussen 0 en 25 jaar (als ze voor 18 jaar reeds een hulpvraag hebben gesteld)**. Deze gezinnen kenmerken zich door een problematische leefsituatie: de kinderen/jongeren vertonen gedrags- en/of emotionele problemen en voor de ouders is de draaglast te groot of de draagkracht te klein.

Het aanbod richt zich tot gezinnen voor wie de reguliere eerstelijns hulpverlening ontoereikend of onbereikbaar is en waar de veiligheid en/of ontwikkeling van kinderen in gevaar dreigt te komen.

Kenmerken van onze doelgroep:

- Onze doelgroep bestaat voornamelijk uit gezinnen met kinderen/jongeren die vaak emotionele problemen, gedragsproblemen of antisociaal gedrag vertonen.
- Bovendien zijn het gezinnen die vaak in aanraking komen met één of meerdere “life stress events” (ingrijpende gebeurtenissen die in iemands leven opduiken bv. echtscheiding of overlijden van een dierbare, en die zorgen voor het ontstaan van spanningen of stress,).
- Typerend voor de doelgroep hebben zich bij deze gezinnen onveilige hechtingspatronen ontwikkeld, gekleurd door de geschiedenis die ouders zelf meegekregen hebben. Vaak merken we ook een verstoorde emotieregulatie op.
- Gezinnen die beroep doen op onze organisatie ervaren vaak psychosociale problemen. Dit zijn problemen die zowel te maken hebben met gevoelens en gedachten (zoals sombere gedachten, depressieve of angstige gevoelens) als met de relatie(s) met andere mensen of instanties (conflicten of moeilijke relatie met familie, burens, OCMW, ...).
- De problemen die gezinnen ervaren situeren zich ook op verschillende levensdomeinen en worden vaak intergenerationeel overgeleverd.
- Beperkt sociaal netwerk: Het hebben van een sociaal netwerk, steun ervaren van familie en buurt, toegang hebben tot voorzieningen en hulpverlening zijn belangrijke beschermende factoren, die een tegengewicht kunnen bieden aan de risicofactoren. Helaas ontbreekt het bij kansarme en/of multiprobleemgezinnen vaak aan deze beschermfactoren.

Onze hulpverlening is **rechtstreeks toegankelijk**. Gezinnen kunnen zich rechtstreeks, of na doorverwijzing bij ons aanmelden.

Wij bieden **reguliere contextbegeleiding** aan. De intensiteit en duur van die module is afhankelijk van de hulpvraag, maar wel verlengbaar indien nodig. Een **overbruggingsmodule** wordt opgestart in afwachting van andere hulpverlening, dit voor een termijn van 4 maand en niet verlengbaar.

Daarnaast beschikken we ook over de module **kortdurend veiligheidstraject** (gemiddeld 1 uur per week in samenwerking met een andere partner). Deze module is niet verlengbaar. Dit aanbod geldt enkel voor gezinnen met jonge kinderen (tot max. 12 jaar) waarvan er sprake is van verontrusting en mogelijke uithuisplaatsing.

Dit veiligheidstraject bestrijkt een periode van maximaal 6 maanden en concentreert zich vooral op de ongerustheden die er in het gezin aanwezig zijn. Met de gezinsleden en de betrokkenen uit het informeel en formeel netwerk wordt er een veiligheidsplan opgemaakt. Voorwaarde hierbij is dat er

naast onze begeleiding eveneens een aanmelder of een dienst aanwezig is die de begeleiding mee opvolgt en nadien het veiligheidsplan verder opvolgt.

Begeleidingen in het kader van “**één gezin, één plan**” vertrekken vanuit de vraag binnen een gezinsplan. Voor het opmaken van een gezinsplan kan er ondersteuning gevraagd worden aan de dienst “één gezin, één plan” (meer info via volgende link <http://www.rwowaasland.be/krachtgericht-waas-dender/steunpunten/>).

Opnameprocedure

Onze hulpverlening is rechtstreeks toegankelijk. Een aanmeldingsformulier kan u terugvinden op onze website of aangevraagd worden via aanmelding.contextbegeleiding@vzwlia.be.

Een aanvraag kan samen met de ouders door een betrokken hulpverlener (CLB-medewerker, huisarts, OCMW-medewerker,...) ingediend worden. En als het gezin reeds begeleid wordt door een consulent van het Ondersteuningscentrum Jeugdzorg (OCJ) of de Sociale dienst van de Jeugdrechtbank (SDJ), zal deze de hulp aanvragen.

De hulpvraag wordt in kaart gebracht, alsook de krachten, zorgen en de verwachtingen van het gezin en alle betrokkenen. Samen wordt beschreven welke ondersteuning en door wie deze kan geboden worden bieden naar het gezin.

Het team bekijkt de aanvraag in functie van de problematiek en de hulpvraag. Wanneer we beslissen dat de vraag aansluit bij ons aanbod dan komt het kind/de jongere op onze wachtlijst. Als er in Camino perspectief is op een vrije plaats, nemen we contact op met de ouders of de aanmelder. Het gezin, de jongere en de aanmelder worden uitgenodigd voor een intakegesprek op onze dienst. Op die manier maken de gezinnen ook concreet kennis met onze dienst en waar die gelegen is. Dit eerste gesprek bestaat uit een algemeen gedeelte, waarbij het kind/de jongere en ouders uitleg krijgen over onze werking, en een apart gesprek met het kind/de jongere en de ouders (eventueel in aanwezigheid van de aanmelder). Aan de hand van het 3 kolommenmodel (vanuit de methodiek Signalen van welzijn met oog voor: Wat zijn de zorgen?, Wat loopt er goed? en Wat willen jullie veranderd zien?) trachten we samen met alle betrokkenen de precieze hulpvraag te exploreren. Het kind/de jongere en de ouders vertellen waarom ze onze hulpverlening kiezen, wat moeilijk loopt en waar ze naar toe willen. De wederzijdse verwachtingen tussen Camino, de jongere, de ouders en de aanmelder omtrent de invulling van de begeleiding worden toegelicht en op elkaar afgestemd. Er is van bij dit eerste contact aandacht voor de manier waarop de begeleiding vorm zal krijgen en hoe er bijsturingen kunnen gebeuren waar nodig. Na dit gesprek volgt er desgewenst een korte bedenktijd voor alle partijen waarin beslist wordt over een effectieve start van begeleiding.

Doelen

De begeleiding door Camino richt zich op het gezin als geheel, op de individuele jongere en ouder, en op het netwerk. We willen dat onze hulpverlening zo weinig mogelijk ingrijpend is voor de gezinsleden. We bieden onze gezinnen zowel begeleiding als behandeling en training aan:

BEGELEIDING houdt in:

- gezinsgesprekken
- aparte gesprekken met ouders, kind of jongere
- gesprekken met het netwerk (grootouder(s), familie, school, CLB, OCMW, en andere hulpverleningsdiensten)

BEHANDELING EN TRAINING omvat (naast het begeleidingsaanbod):

- individuele oudertraining in opvoedingsvaardigheden
- oudertraining in groep (deze training wordt afhankelijk van de vraag en de groepsgrootte georganiseerd)

DOELEN m.b.t. het gezin:

- versterken en/of aanleren van opvoedingsvaardigheden
- activeren of vergroten van de protectieve factoren
- het verbeteren van de relaties tussen de gezinsleden
- oplossingen helpen vinden voor de stressfactoren die in de gezinssituatie aanwezig zijn
- de gezinsleden (opnieuw) leren geloven in hun mogelijkheden
- het sociaal netwerk uitbreiden
- een positieve relatie tussen school en gezin bewerkstelligen

DOELEN m.b.t. de jongere:

- de sociale, cognitieve en emotionele vaardigheden versterken
- de jongere steunen bij problemen en conflicten, en oplossingen helpen zoeken
- de jongere (opnieuw) leren geloven in hun mogelijkheden
- de jongere zijn/haar vrije tijd leren invullen
- de schoolse vaardigheden van de jongere ondersteunen
- de jongere gewenst gedrag aanleren of versterken

Gaat dit over een **begeleiding in kader van het veiligheidstraject**, dan zijn de doelen gericht op het de veiligheid van de kinderen, jongeren en ouders. De focus ligt op het opstellen en uitvoeren van een veiligheidsplan opdat de kinderen thuis kunnen blijven wonen. De concrete opvoedingsproblemen/vragen worden opgenomen door een andere dienst die reeds aanwezig is in het gezin of die nadien zal worden opgestart als hulpverlening. Tijdens deze begeleiding wordt er netwerkoverleg georganiseerd. Er bestaat ook de mogelijkheid om de Eigen Kracht Conferentie erbij te betrekken.

Gaat dit om een **begeleiding binnen de regio van één gezin, één plan**, dan trachten we minimum één gesprek te organiseren (binnen de maand van aanmelding) om met het gezin en de aanmelder te bekijken welke hulp nodig is en wie er in afwachting van een traject ondertussen hulp kan bieden.

Begeleidingsproces

Vanaf de start van de begeleiding wordt er informatie verzameld over het functioneren van het kind/de jongere en het gezin. Op die manier krijgen de jongere, de ouders en de begeleider inzicht in de vaardigheden waarover ze beschikken, welke terreinen goed lopen en waar nog aan gewerkt moet worden. Op basis van deze informatie wordt er indien nodig een competentie-analyse opgemaakt die bruikbaar is voor het opstellen van het handelingsplan. Samen met het gezin wordt nagegaan op welke terreinen zij ondersteuning verwachten en welke problemen het opvoeden/positief functioneren belemmeren.

Op basis van deze informatie en vanuit de doelstellingen uit de hulpverleningsplan worden dan concrete, voor het gezin/de jongere haalbare doelstellingen geformuleerd, d.i. er wordt een geïndividualiseerd begeleidingsproces opgesteld in het handelingsplan. Zowel binnen een reguliere contextbegeleiding als bij het kortdurend veiligheidstraject gebeurt dit na 45 dagen.

Na zes maanden (in geval van reguliere contextbegeleiding) volgt er een evolutiebespreking met alle betrokken partijen. Op basis van die bespreking wordt het handelingsplan eventueel bijgesteld. Tijdens deze evaluatiemomenten worden alle terreinen geëvalueerd. We willen niet enkel focussen op de probleemgebieden, maar het gezin ook bevestiging geven op de terreinen die goed lopen. Bij het kortdurend veiligheidstraject is deze bespreking eveneens de eindbespreking.

Indien de jongere en het gezin dit wensen, kan nazorg geboden worden. De vorm van nazorg varieert van gezin tot gezin. De jongere en het gezin kunnen contact met ons opnemen indien zij dit wensen. Indien nodig, kunnen één of meerdere gesprekken doorgaan.

P

rocedure verontrusting

Het is eigen aan onze werkvorm en doelgroep dat we regelmatig geconfronteerd worden met risico's in een gezin, waarbij de veiligheid van de minderjarige in het gedrang kan komen. We spreken van verontrusting als er vermoedens zijn van misbruik, gebruik van verslavende middelen (drugs, alcohol,...), gebruik van geweld, lichamelijk en/of psychische mishandeling en/of verwaarlozing of een tekort aan zorg t.a.v. de minderjarige. De verontrusting vergroot indien deze thema's onbespreekbaar blijven.

Aan de hand van de methodiek van Signalen van Welzijn/Signalen van veiligheid trachten we de verontrusting bespreekbaar te maken en maken we met het gezin een veiligheidsplan op. De begeleiding kan zo nodig tijdelijk geïntensifieerd worden en indien nodig kan er in overleg met gezin en consulent, bekeken worden of een (tijdelijke) schakeling naar een andere module binnen vzw Beaufort wenselijk en mogelijk is.

Indien er een consulent van de JRB of het OCJ betrokken is in het gezin, worden deze met medeweten van het gezin op de hoogte gebracht van de feiten aangaande de verontrusting.

De uitvoering van het veiligheidsplan wordt nauw opgevolgd. Wanneer we niet tot een akkoord kunnen komen rond een aanpak van de verontrusting, ondernemen we andere stappen. We gaan in nauw overleg met gezin en consulent met het oog op een gerichte indicatiestelling.

Indien er geen consulent betrokken is en we binnen de vrijwillige hulpverlening geen opening kunnen creëren om met het gezin aan de slag te gaan, dienen we (indien mogelijk) samen met de ouders een M-document in. Dit houdt in dat we het betrokken kind/de betrokken jongere aanmelden bij een gemandateerde voorziening, namelijk het Ondersteuningscentrum Jeugdzorg (OCJ) of het Vertrouwenscentrum Kindermishandeling (VK). Het OCJ onderzoekt of het in de verontrustende situatie noodzakelijk is om hulp op te starten of verder te zetten (mandaat maatschappelijke noodzaak) en kan het dossier ook overmaken aan het parket wanneer de vrijwillige hulp vastloopt.

Bereikbaarheid

Camino is gelegen in de Poststraat 130 te Lokeren.

Camino is telefonisch bereikbaar tijdens weekdays van 9u tot 16u. Op andere momenten kan u een boodschap achterlaten op het antwoordapparaat. Wij zijn gesloten tijdens weekends en feestdagen.

☎ 052/75.22.03

📱 0494/53.12.78

💻 info@camino-tb.be

Aanmeldingen: aanmelding.contextbegeleiding@vzwlia.be

Website: www.beaufortvzw.be/lia/camino

